

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXII. (26)

Štev. (No.) 48

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

29. novembra 1973

Zoón politicón

To je človek po grški definiciji. Družabno bitje, ne samotarec. Rodi se v družini, dolgo je popolnoma odvisen od starejših članov družine, živi v svoji vasi, mestu, je član nekega naroda, potrebuje nekoga, ki ga uči, ki mu svetuje, ki mu naredi orodje, ki ga sam ne zna ali ne more, se druží z ljudmi iste narodnosti, istega poklica, računajoč na njihovo pomoč, kadar bi bil v stiski in pripravljen pomagati sosedu, kadar je v stiski on. Za vse to so stari Grki imeli besedo „politiké“, iz katere izhaja narodna beseda, menda kar v vseh narodih: politika, ki ji dandanes mnogoteri hočejo dati slabo ime. Nemci so ji dali pregovor: „Politisch Lied ein garstig Lied!“, mi Slovenci pa smo jo spravili v zvezo z ženskami dvomljive vrednosti in jo proglašamo za umazano zadevo, katere se je treba izogibati...

Politika je delo za blagostanje človeške družbe. Vzgoja mladine, skrb za državo, skrb za ljudsko zdravje, varstvo delavskih koristi in pravic, pomoč kmetijstvu, obrti, industriji, skrb za javno varnost; vse to in še mnogo, mnogo drugega spada pod pojem dela za blagostanje človeške družbe. To je politika. Zato govorimo o socialni politiki o gospodarski, kulturni, zdravstveni, vzgojni politiki.

Mi pa dostikrat pod pojmom politika mislimo na človeka, ki na političnem shodu grmi proti svojemu nasprotniku, zastopniku druge politične skupine, pozivajoč poslušalce naj dajo glasove nje-mu in ne drugemu, objublajoč zlato dobo, ki bo pričela z dnem ko bo kot izvoljen ljudski zastopnik vstopil v parlament. Mi Slovenci, ki smo včasih preveč zaupali lepim obljubam takih politikov, smo morali svojo naivnost drago plačati, prav zaradi tega, ker nismo bili politiki, to se pravi politično vzgojeni. Ko bi bili morali biti vsi Slovenci najbolj enotni v borbi za svoje pravice, to je ob volitvi v ustavnodajno skupščino, ki je leta 1921 sprejela s šibko večino centralistično ustavo, smo svoje glasove razcepili tako, da je stranka, ki se je borila za narodne pravice, ostala v manjšini kot še nikdar in so tako premnogi slovenski poslanci glasovali za centralistično ustavo, ki nam je povzročila toliko zla. Tudi ob operativnih volitvah za časa diktature jih je bilo veliko, ki so verovali političnim prerokom, da bo diktatura trajala večno in oddali svojo krogljico v podporo režimu, ki se je že pričel rušiti. O volitvah pod rdečim režimom, mislim, da ni treba govoriti. Že med državljansko vojno je neki rdeč veljak tole povedal: Dovolj je, da nas je Komunistov pet odstotkov. Če bomo vodili volitve mi, bo šlo z nami vsaj petdeset odstotkov ljudi, ki ne znajo samostojno misliti — in bomo prišli na oblast in do rdeče republike po ustavni, demokratični poti!

To je naša in mnogih drugih narodov tragedija: polovico volivcev, ki se za politiko ne zanimajo, ki politiko ne razumejo, ki pa v odločilnih primerih lahko s svojimi glasovi odločilno vplivajo na javno življenje. To so ljudje, ki pri besedi politika mislijo le na volilne shode, na poslanskega kandidata in njegove dnevnice, ki niso zmožni ločiti resnice od lažne propagande in navadno nasedejo demagogu ki najbolj kriči in največ objublja.

Mi vemo, da je politika mnogo več, kakor shodi, volitve in parlament. Politika je težko in nevhvaležno delo za vsestransko blagostanje naroda, ki ima svoje podlago, oporo in obrambo v dobri zakonodaji. Z ustavo in iz nje izhajajočimi zakoni se ureja srečno sožitje državljanov, če je zakonodaja dobra, ali pa se polagajo zametki nezadovoljstva in uporništvá, če so zakoni slab. Kadar volilec s svojim glasom odloča, pri postavljanju novih zakonov, mora biti na jasnem za kaj gre. Politična zrelost je danes prav tako potrebna, kakor to, da znamo brati in pisati. Da znamo svoje poklicno delo, da se zanimamo za napredek v vseh strokah.

KAKO KOMUNISTI REŠUJEJO PROBLEME ZAMEJSKIH SLOVENCEV

ALI INAJ SLOVENCİ NAREDIJO NARODNI SAMOMOR?

Študijski dnevi v Dragi se vršijo leto za letom. O njih se slišijo marsikatera nasprotna mnenja. Nekateri jih navdušeno podpirajo, drugi so glede njih in sadu, ki ga prinašajo, bolj skeptični. Spet drugi pa jih odločno kritizirajo, češ da na njih zlasti predavatelji iz matične domovine, širijo ideje, ki so za Slovenske zamejske rojake škodljive.

V našem listu smo že poročali o letošnjih študijskih dneh. O njih pa še vedno prihajajo odmevi, zlasti na predavanja 'nekaterih' udeležencev. Tako smo pred kratkim zasledili v Katoliškem Glasu iz Gorice kritiko na predavanje, ki ga je v Dragi imel pisatelj Janko Messner iz Celovca. Ob njegovem nastopu je zapisal Katoliški Glas, da je „stara hiba pisateljev, da se čutijo strokovnjaki tudi v politiki“. Goriški pisec Messnerja sploh obtoži zavajanja na napačno pot. Pisatelj je namreč v Dragi takole razvil svoje izvajanje: potegnil je črto med tremi generacijami koroških Slovencev, hudo pokritiziral obe osrednji politični organizaciji in pohvalil vlogo kladivarske skupine. Še prej se je označil za levičarja, ki pa da ni izstopil iz Cerkve. Končno pa je podal svojo zamisel rešitve za koroške Slovence, ki naj se odpovejo internacionalizaciji slovenskega koroškega vprašanja, češ da bo kancler Kreisky tako ali tako internacionalizacijo znal manevrirati; raje naj se opreje na avstrijsko komunistično partijo, ki da se krepi (?) in bo (verjetno) dosegla (ponovno) kak sedež v dunajskem zveznem parlamentu.

Komaj bi verjeli, da smo prav slišali. Sicer bi dvomili, da je črta med tremi generacijami tako jasna; pozdravili bi tudi vsako akcijo, četudi kladivarske skupine, najsi je na tihem orodje avstrijske KP. Da bi pa verjeli, da bo avstrijska KP, ki sploh ni zastopana v dunajskem parlamentu, reševala slovensko vprašanje, o tem lahko pisatelj Messner govori drugod, ne pa na Primorskem in najmanj v Trstu.

Kajti prav na Primorskem je italijanska KP zelo dobro „rešila“ slovenske zadeve že tam okoli leta petdeset, ko je odpravila slovenska levičarska društva, njeni slovenski člani pa so morali vzeti svoje otroke iz slovenskih šol, tako da se je slovenski delavski razred praktično že asimiliriral z Italijani.

Na Koroškem avstrijska KP tega sicer ni storila ali vsaj do sedaj še ne, zato je izvajanje pisatelja Messnerja v tem oziru vsaj enostransko, ako ne navno, ker ne upošteva primerov od drugod. Zakaj se on sam ne vpraša, kako da sicer vedno internacionalna KP se-

Zelo nevarno je, če bi se mi odločili, da damo politiki slovo. Bolj kot kdajkoli smo prav danes Slovenci ki živimo izven zasužnjene domovine poklicani k političnemu delu. Nič ne vemo, kdaj nas bo domovina potrebovala in računala na naše sodelovanje in pomoč. Grozen občutek bi padel na nas vse, če bi ob taki priliki odgovorili, da se za politiko ne zanimamo.

Ne nalagajmo političnega dela in odgovornosti na ene same rame, češ, bodo že odgovorni „naredili kar je treba“. Če bo njihovo delo nam pogodu, prav, če ne, pa gorje jim!

Hočeš nočeš, za politiko smo vsi odgovorni. Nihče nima pravice ostajati v ozadju ali pa pustiti politično delo vne-mar.

Minuli so časi narodnih prvakov in voditeljev, danes moramo zagrabiti za delo prav vsi, ki nam je bodočnost naroda pri srcu. In prvo ter najvažnejše naše politično delo je študij vseh problemov, ki se tičejo naše narodne bodočnosti. Naša politična doktrina nam mora preiti v meso in kri. Potem jo bomo ne samo sprejeli in širili, ampak tudi branili pred tistimi, ki bi hoteli z lažjo rušiti našo enotnost.

Kk

daj naenkrat zavrača internacionalizacijo koroškega vprašanja in je na isti ravni z drugimi nacionalističnimi avstrijskimi strankami? Mar ne mogoče zato, ker hoče s tem uloviti nekaj glasov v avstrijski javnosti, za katero natančno ve, da je zmanipulirana in torej tudi proti pravicam koroških Slovencev ter internacionalizaciji njihove zadeve? Na drugi strani pa bi avstrijska KP vsaj na Koroškem rada ulovila glasove Slovencev, pa jim zato objublja, kako bo sama rešila vprašanje njihove enakopravnosti. In v resnici ulovi nekaj kalinov s kladivom in brez njega, kar je vsekakor žalostno, kajti ravno to pričra o manjvrednostnem kompleksu, ki se ga ne morejo (v veliko veselje nemurjev vseh barv) rešiti niti osebnosti pisateljskega formata.

Res je obžalovati, da se pisatelj Messner noče soočiti s takimi dejstvi, kajti ni verjetno, da vsega tega ne bi vedel.

Kar pa zadeva njegovo kritiko ravnanja obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev, se dogaja, da ob njih kritiziranju ponuja v zamenjavo ravno tisto, kar hoče kritizirati, dasi to drugače obarva.

Ako sta namreč obe slovenski politični organizaciji dolgo verjeli v oklicano „napredno“ ali krščansko pravičnost obeh najmočnejših avstrijskih strank, sta sedaj jasno spoznali, da brez lastnega nastopanja koroški Slovenci niso osebnost, ampak samo poceni volivni glas za obe stranki, ki paktirata proti vsakemu načelu pravičnosti in dostojanstva z vsakim, ki jima ponuja svoje usluge. Zato sta slovenske stvari za hrbtom vedno izigravali, kar se je najbolj očitno pokazalo na zadnjih koroških občinskih volitvah, ko so se črni in rdeči nasprotniki združili proti slovenskim skupinam.

Pisatelj Messner zamolčuje zadnji samostojni nastop koroških Slovencev ter uspeh in osveščanje, ki ga je prinesel med slovenske ljudi. Zamolčuje tudi, da je bila kladivarska skupina proti samostojnemu slovenskemu nastopu, čeprav ga je že započela z napisnimi akcijami. Mar je sedaj spremenila svoje stališče po naročilu avstrijske KP, za katero tudi on propagira?

Njegovo izvajanje vsekakor dokazuje, da je v protislovju z mislijo v njegovem pisateljskem delu, ki razodeva skrb za enakopravnost in duhovno osvoboditev koroških Slovencev. Toda če misli, da cilj posvečuje sredstva in da je za cilje avstro-KP moralno dopustno podrediti slovensko narodno bit svojemu zasebnemu gledanju, naj kar nadaljuje! Videli bomo, kaj nam bo v svoji zadnji stopnji razodel!

Idejna razcepjenost, zlasti med mladimi, ki jo on s svojim zasebnim prepričanjem sedaj uspešno nadaljuje, je

Ali le slab spomin?

Koncem oktobra so na sestanku medparlamentarnega sveta, ki zaseda v Ženevi, razpravljali tudi o položaju po državnem udaru v Čilu. Tedaj se je k debati oglasil tudi predstavnik jugoslovanske delegacije, zvezni poslanec Marijan Barišič. Potem, ko je obsodil udar in odpravo demokratičnih ustanov, je Barišič dejal:

„Ljudje se v Čilu danes delijo na tiste, ki imajo pravico do življenja, in na tiste, ki nimajo te pravice. Politično prepričanje, ki ga imajo, velja velikokrat za največji zločin. Tako se med člankimi državljani začena ideološki boj, ki se prenaša tudi na odnose z drugimi državami. Takšni boji so človeštvu vedno — ne glede na to, v imenu katerih idej so se začeli — povzročali veliko škodo.“

Težko je razumeti, kako se je Barišič mogel povzpeti v tak višek hinav-

Denuncia de Frei

En una entrevista del diario madrileño "ABC" al ex-Presidente Frei tras haber denunciado los actos ilegales del gobierno Allende (preparación de un ejército revolucionario y falta de respeto de las leyes, así como de las decisiones judiciales) evocó la situación económica chilena. "Caminaba al desastre y no sabemos hasta donde se llegaría," dijo.

"Todo estaba estatizado, los bancos, las industrias, las minas, la agricultura, y pensaba estatizar los quioscos de periódicos para impedir que circularan los no marxistas. El comercio era suyo. Al tiempo que se creaba un ejército clandestino y paralelo, se metodizaba al mercado negro, en poder de la burocracia marxista y de los obreros."

Respecto de la reforma agraria, declaró: "No hubo reforma agraria. Hubo nacionalizaciones. Las guerrillas armadas iban al campo y se apoderaban, en nombre del Estado, por la violencia, del terreno que querían. La Unidad Popular no respetó la ley. Atropelló al campesinado."

Avstrijska Cerkev za pravice Slovencev

Med zasedanjem vseavstrijske sinode na Dunaju. V prvi vrsti (drugi od desne) Dr. Valentin Inzko.

Nov činitelj in lep uspeh v boju koroških Slovencev za narodne pravice, katerega Slovenci po vsem svetu zvesto zosledujemo in po svojih močeh vanj posegamo, je bilo gotovo zasedanje vseavstrijske sinode, ki je prvič zasedala koncem oktobra na Dunaju. Na sporedu so bile razne snovi, ki so jih delegati na sinodi po komisijah in skupinah, pa na plenarnem zasedanju obravnavali.

Pri razpravi o Cerkvi v sedanjem svetu je kmalu prišlo na vrsto vprašanje narodnih manjšin. Zastopnik slovenskega dela Koroške dr. Valentin Inzko in zastopnik nemško govorečih Korošcev dr. Ernst Waldstein sta se zahvalila, da so to vprašanje sprejeli v pretes in poudarila, da ima Cerkev lepo priložnost zavzeti glede tega določeno stališče, ko politične stranke pri reševanju narodnostnih zadev kažejo

setev razkroja med koroško slovensko skupnostjo tudi za naslednji rod. Seveda si tega ne bo hotel priznati ne sedaj ne takrat, ko bo vse črno na belem, ko ne bo več najmanjše opore za potrditev njegovih argumentov.

Končno se vsiljuje še vprašanje, ali je Janko Messner koroški pisatelj ali pa je predvsem glasnik avstrijske KP? Ali pa je mogoče dežmanstvo zopet sodobno?

I. S.

tako malo zanimanja. Delo koroške sinode je v tem pogledu lahko v zgled državnikom. Odločitve skupne avstrijske naj podpro koroško sinodo, ki je rešitvi tega vprašanja mnogo pomagalo. Cilj vsega prizadevanja naj bo, da se v Avstriji ne bo n. b. ena narodnostna skupina čutila ogroženo. Dolžnost vedno je — tako je rekel dr. Inzko — ne le pustiti manjšino životariti, ampak tudi nekaj storiti, da bo manjšina obstala. Kako je mogoče pri narodu, ki je živel in delal tisoč let na Koroškem, zahtevati ugotavljanje, ali sploh obstaja?! Ob splošnem pritrujevanju in ploskanju udeležencev sinode je Inzko končal svoj nastop z nekaj stavki v slovensčini, ko se je sinoda zahvalila za pretes tega za Slovence in ostale manjšine pomembnega vprašanja. Sinoda je z glasovanjem nato na sam avstrijski državni praznik sprejela naslednjo resolucijo:

„Najnovejši razvoj skupnega življenja nemško govoreče večine in slovenske manjšine na Koroškem prinaša zaskrbljenost, da bodo to vprašanje spet preplavila čustva in ogrozila njegovo reševanje. To ni le zadeva koroškega prebivalstva, temveč zadeva vseh Avstrijcev. Avstrijska sinoda se v tem trenutku spominja obetov polne pobude Cerkve na Koroškem ob njeni škofijski sinodi. Brez pridržka potrjuje sklep celovške škofijske sinode, da se mora sožitje med nemško in slovensko govorečimi Korošci ugodno razvijati, kar je možno le, če bo vsak spoštoval pravico drugega in drugemu zaupal. Med obojema skupinama prebivalstva nekateri zaradi osebnega bolečega izkustva bodisi iz ideoloških razlogov bodisi zaradi predsodkov ali drugih razlogov še niso pripravljeni na mirno sožitje. Zato avstrijska sinoda poziva vse, ki so v teh skupinah na raznih družbenih plasteh pripravljene delati za razumevanje naj si prizadevajo za sodelovanje in tako preprečijo škodljive spopade.“

Razumljivo je, da tako obsežnega vprašanja ni mogoče rešiti le z zakoni in predpisi. Vendar je nujno potrebno končno in širokosežno izpolniti obveznosti, ki potekajo iz avstrijske državne pogodbe. Izboljševati je treba splošno vzdušje za skupno sožitje s pozivi na javnih mestih, pa tudi s prizadevanji posameznikov, sleherne skupine in sleherne skupnosti nemško in slovensko govorečih Korošcev. Vsakdo naj se trudi za udržitve duha razumevanja drugega in sprave ter tako prinaša svoj delež k rešitvi tega vprašanja.“

Po športnem svetu

Amaterska nogometna ekipa Jugoslavije nima več posebnih možnosti za uvrstitve v finalni del tekmovanja za pokal Evropske nogometne zveze. V treh tekmah je zbrala 3 točke, premagala je doma Avstrijo, v Avstriji pa je izgubila; v prvi tekmi z Italijo, ki je bila 2. novembra v Gorici, so igrali le neodločeno 2:2. Jugoslovani so sicer bili boljši kot Italijani, vendar jim ni uspelo premagati Italijanov. Edini Slovenec v reprezentanci je bil vratar Škulj, ki je dobro opravil svoj posel.

Evropska namiznoteniško zveza je objavila lestvico najboljših igralcev za sezono 1972-73. Prvi dve mesti je prisodila Švedoma Bengstonu in Johanssonu, na tretjem mestu je Antun Stipančić, četrto mesto je pripadlo Dragutinu Šurleku, 18. mesto je zasedel Milivoj Karakašević, 19. pa Istvan Korpa. Pri damah je pripadlo prvo mesto Madžarki Kishasijevi, drugo pa Čehinji Alici Grofovi. Med najboljšimi dvajsetimi ni nobene igralkice iz Jugoslavije.

Na slovenskem šahovskem prvenstvu je zasedel prvo mesto 23-letni študent

Dne 1. decembra 1973 pride ob 20 na

**Pristavo
SV. MIKLAVŽ**
za madino in odrasle.

fizike Jože Papler, ki je za pol točke prehitel mednarodnega mojstra Musila. Z zmago si je Papler pridobil pravico nastopa na državnem prvenstvu, toda ne bo mogel nastopiti, ker bo tedaj v vojaški suknji. Zato bo na državnem prvenstvu igral drugouvrščeni Zoran Musil.

V nedeljo, 9. decembra, vsakoletna prireditev, ki jo prireja slovensko

ZAVETIŠČE

dr. Gregorija Rožmana

ob 11 sv. maša za prvega predsednika in ostale umrle člane. — Opoldne: asado in kakor vedno prijetna družabnost. — Sodeluje Zveza žena in mater z bogato založenim božičnim štantom. Vsi rojaki pristrčno vabljeni!

Prosimo, prinesite pribor s seboj!

Svoji k svojim! Pod enakimi pogoji Vam SLOGA plača večje obresti kot katera koli banka. In Vaš denar bo pomagal pri gospodarskem napredku slovenskega človeka v Argentini. Pomislite tudi na to, predno se odločite za naložbo svojih prihrankov!

Kreditna zadruga „S. L. O. G. A.“ z o. z.

Bartolomé Mitre 97 T. E. 658-6574 Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrtek in sobotah od 16. do 20. ure

„Za nas v zdomstvu je knjiga osnovno sredstvo za ohranjanje narodnostne in slovenske zavesti.“

(F. Papež v Letu knjige)

V nedeljo, 2. decembra, vsi v Slomškov dom na vseslovensko tombolo za izdajo slovenskih učnih knjig

Nad 50 tombol, 200 kvatern in 200 činkvinov

Glavni dobitnik ESTEREOFONSKI APARAT COLUMBIA, drugi dobitnik: POHISTVO ZA DNEVNO SOBO (living), tretji dobitnik: PRALNI STROJ;

dalje smo prejeli tudi več dobitkov iz Mendoze: 12 ZABOJEV VINA, 7 PLETENK in 3 ZABOJE KERAMIKE ter še mnogo drugih dobitkov.

Pričetek ob 15.

Vabi Zedinjena Slovenija

VELIKA IZBIRA NAJBOLJŠEGA POHISTVA

MUEBLES

LUKY

Frente Estación EZEIZA
Ruta 205
T. E. 295-1197

LUKA MILHARČIČ

Električni aparati

Izključni zastopniki: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia — Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall

Podružnice

CARLOS SPEGAZZINI
Avda. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO
Almafuerte 3230

J. Š.

Teatro Colón 1973

Večni mornar

Starodavna saga, ki se je ohranjala in širila skozi stoletja zlasti po pripovedovanju španskih in portugalskih mornarjev in ki jo je zapisal Heineke, je nudila Wagnerju snov za njegovo romantično opero v 3 dejanjih. Večni mornar ali kot jo včasih prevajajo Leteči Holandec, ki je bila letos na Colonom programu kot 10. predstava.

Zgodba predstavlja holandskega kapitana, ki blodi v svoji peklenski ladji po morjih za kazen, ker je kljuboval božji previdnosti, ko se je v svoji ošabnosti zarekel ob strahotnem viharju, da se ne umakne nazaj, ampak da bo kljub vsemu obšel nevarni rtič. Od satana je prejel rdeča jadra, ki se nikdar ne raztrgajo, Bog pa ga je obsodil na večno blodenje v pošastni ladji. Vendar mu je angel iz nebes oznanil, da se bo rešil, če bo našel ženo, ki ga bo zvesto ljubila do smrti. Zato mu je bilo dovoljeno, da vsakih 7 let pristane na suhem in dvori kakemu dekletu. Večkrat je že poskusil doseči ljubezen in odrešenje, a mu je zmeraj spodletelo.

Senta, hčerka norveškega mornarja Dalanda, zve za usodo nesrečnega Holandca in se iz globokega sočutja od-

pove zoročencu Eriku, da bi rešila prekletega mornarja. Ko se v dokaz svoje ljubezni in zvestobe vrže v morje, se prividna ladja potopi, žar nad morjem pa naznanja mornarjevo odrešenje. Duh Holandca in duh Sente se spokojno vzpenjata v srečno večnost.

L. 1838 je Wagner doživel na potovanju po morju silen vihar. V tistih tesnobnih trenutkih nevarnosti se je spomnil dramatskih dogodkov, ki spremljajo usodo blodečega Holandca, blede prikazni, kot ga je označil Franz Liszt. Doživetje na morju je napravilo na skladatelja globok vtis, ki ga je prikazal v opernem delu Večni mornar. Opero je Wagner dokončal l. 1841, v krstni izvedbi pa jo je dirigiral v Dresdenu l. 1843. Vihar je skladatelj naslikal v vsej njegovi silovitosti in elementarni neoprotljivosti ter skrivnostnosti. Podobno kot je Weber v Čarostrelcu predstavil halucinatorično ozračje godne globeli, je Wagner v tem delu opisal z instrumentalno govorico vso neprodorno skrivnost morja.

Holandec je eden izmed najznamenitejših in izvirnih Wagnerjevih likov, ki mu je bil posebno pri srcu. Je obenem tudi predpoda grešnega in spokornega Tanhäuserja, junaškega Tris-

tena ali trpečega Anforta. Tem 3 figuram, ki pomenijo 2 mejnike v Wagnerjevem opernem snovanju, se pridružuje bajeslovni Holandec, v katerem so nekateri videli samega Wagnerja, nemirnega popotnika v letih njegove skladateljske tvornosti.

Glasovno je delo razdeljeno v običajne dele: samospeli, dvospeli in zborni nastopi se menjavajo z recitativi in arijo. Pomenski motivi mornarja, Sente in odrešenja po ljubezni se nakazujejo skozi vso partituro. Usodnost ladje brez sidra in srca brez upanja se navsezadnje prelje po Senti žrtvi v poetično milino sklepne apoteoze.

Večnega mornarja je spoznal Buenos Aires že l. 1887, na deske Colona pa je prišel šele l. 1934. Od tedaj je bil v 5 sezonah izvajan 18-krat in sicer pod taktirko Fritza Buscha, Ericha Kleiberja, Karla Boehma in Roberta Kinskega.

Letos ga je dirigiral Simon Blech, Poljak, ki se je poargentnil in ki je kot dirigent sodeloval z glasbenimi organizacijami v Argentini in tudi v drugih deželah, sedaj pa je glasbeni vodja filharmoničnega orkestra v Sao Paulo. Blech je pomemben dirigent, ni pa še prodril v vse posebnosti Wagnerjeve govorice.

Režiseru Martinu Eislerju in scenografu Robertu Oswaldu je kritika očitala, da nekritično ponavljata recepte Wagnerjevega vnuka Wielanda s kozmičnim obeležjem in pretirano statično-

Dekleta in fantje!

V nedeljo, 2. decembra, ob 11 v Slovenski hiši

PROSLAVA BREZMADEŽNE

9.30 sv. maša;
10.45 skupni mladinski sestanek posvečen Mariji Brezmadežni.

DR. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855 in 628-4188

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

JAVNI NOTAR FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público
Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare
Director: Tone Mizerit
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina
Uredniški odbor:
Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correos Central (B) Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.149.718

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1973 za Argentino \$ 75.— (7.500.—) — Pri pošiljanju po pošti \$ 78.— (7.800.—). ZDA in Kanada 13 USA dol.; za Evropo pa 15 USA dol. za pošiljanje z avionsko pošto. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7212

Prispevajte v tiskovni sklad! Pridobite nam nove naročnike!

V ponedeljek, 26. t. m., smo položili k večnemu počitku našega predragega moža, očeta in deda, gospoda

Profesorja

Pavleta Verbica

Iskreno in najlepše se zahvaljujemo čč. duhovščini, gg. govornikom, darovalcem tako obilnega cvetja ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žena štefka roj. Misjak in sin Miško;
hčerka Evica, sinovi Gregec, Pavlek in Franci z družinami;
teta Lojzka v U. S. A.

Morón
Arenales 1521.

Zahvala

Ob mesecu smrti naše blagopokojne mame, stare in prastare mame, sestrične, tete, svakinje, tašče, gospe

Antonije Langus

čutim dolžnost, da se javno zahvalim šanjuškemu škofu, mojim duhovnim sobratom, mojim slovenskim rojakom in argentinskim prijateljem za obiske pri bolniški postelji in ob smrti za sv. maše, molitve in kropljenje; darovalcem vencev in cvetja, daril v dobre namene, spremstvu ob pokopu, za vsa sožalja in tolažbo.

Vsem, še enkrat, iskren Bog plačaj!

V imenu sorodstva
svétnik Langus Janez,
župnik v I. Casanova

Buenos Aires, Slovenija, Pariz

stjo. Zamisel mizanscene bi bila bolj posrečena, če bi bila bolj realistična in romantično vznesena.

Junakinja večera je bila Ingrid Bjoner v vlogi Sente, ki jo je oblikovala s prefinjeno igro in polnim ter prijetno obarvanim glasom tudi v najvišjih legah. Dobro zasedene so bile tudi druge vloge. Holandca je pel David Ward, norveškega mornarja Dalanda Víctor de Narké, lovca Erika Hermann Winkler, Sentiino pestunjo Noemí Souza in krmarja Dalandove ladje mladi arg. tenorist Ricardo Casinelli, ki živi in poje v Švici in ki se bo morda razvil v pomembnega tenorista.

Vsa 3 dejanja so bila izvajana nepretrogoma brez premora in je bila predstava zato utrujajoča, vendar je občinstvo pozornost sledilo delu in ob sklepu vse poustvarjalne umetnike in še posebej sopranistko Bjones za kvalitetni večer toplo in hvaležno pozdravilo.

Janko in Metka

Grimmove pravljice niso poznane in priljubljene le v nemškem kulturnem prostoru, marveč so osvojile mlajše in starejše bralce vsega zapadnega sveta. Slovenskemu človeku so še posebej domače. In med najbolj znanimi je pravljica o Janku in Metki. Engelbert Humperdinck, glasbenik solidne tehnične in estetske vzgoje ter zanesljivega kritičnega čuta, ki se je posvečal predvsem

dirigiranju, poučevanju in glasbeni kritiki, je glasbeno poustvaril to pravljico na pobudo svoje sestre Adelajde. Ob njeni izvedbi jo je 1893 dirigiral komponist Richard Strauss. Humperdinck je ganljivo pravljico snov o dobrodrušnem metlarju Petru, njegovi vzkipljivi ženi Gertrudi, njunih prikupnih otrocih, ki se zgubita v gozdu in ju ujame hudobna čarovnica, pa se navsezadnje srečno rešita in odčarata še druge ujete otroke, odel z razkošnim orkestralnim plaščem, ki očituje močan wagnerjanski vpliv. V uspavankah, molitvah in v rajanju prevladujejo ljudski napevi. Delo je prevedeno v vse jezike in s svojo navno pristrčnostjo in svežino razveseljuje stare in mlade. Zanimivo je, da je bila to prva opera, ki jo je prenašal radio in sicer iz londonskega Covent Gardna l. 1923.

V Buenos Airesu jo je prvokrat dirigiral Toscanini l. 1903. Colón jo je uvrstil v svoj program šele l. 1927, od tedaj pa so jo peli v 9 sezonah 44-krat. Letošnja predstava Janka in Metke je bila dostojna. Očeta Petra je pel Angel Mattiello, ženo Gertrudo Rosmarie Klingenhagen, Janka Lucía Boero, Metko Diana López Esponda, čarovnico Adriana Cantelli, Rosnega možička Vilma Roselli, Peščenege možička pa Marilú Anselmi. Režiral je Martin Eisler, scenografijo pa oskrbel Roberto Oswald.

(Bo še)